

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ДЕННИК

ОФІСІАЛЬНИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОТОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ ЗАРОДИНИХ
СОЮЗУ В З'ЯВЛЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.

ГРИ ЦЕНТИ РІВ XXXI Число 302. Джерси Ситі, Н. Дж., П'ятниця, 28 грудня, 1923. VOL. XXXI. No. 302. Jersey City, N. J., Friday, December 28, 1923. THREE CENTS

УРАД ДАЛІ ПРОТИ БОНУСА

ВАШІНГТОН, 26 грудня. — Сенатор Саут, голова сенатового фінансового комітету, відідав президента Куліджа та заявив, що уряд і далі стоїть за обмеженням податків та проти всього бонуса. Дав він до розуміння, що президент не заважає застосувати бонус, коли він буде перешкодити зниженню податків.

СЕНАТОР ХОЧЕ ШКОРОГО УХВАЛЕННЯ ДІТЯЧОГО ЗАКОНА

ВАШІНГТОН, 26 грудня. — Сенатор Менчорік виступив з публічним листом до Самуеля Гемпера, голови Американської Федерації Праці, та в ньому заявив, що закон проти вживання дітей до праці повинен бути ухвалений як найшорше.

НА ШПИТАЛІ ДЛЯ ВЕТЕРАНІВ

ВАШІНГТОН, 26 грудня. — Директор Бюра Ветеранів зажадав від конгресу ухвалення 6 мільйонів доларів на вичіщення шпиталів для ветеранів великої війни.

ЗА РОЗБИТІ ВІСНИХ КОРАБЛІВ

ВАШІНГТОН, 26 грудня. — Военний департамент уже проголосив дрок воєнного суду, що судив командантів сім американських воєнних кораблів, які розбилися коло одного острова на Тихому Океані. Суд, видно, признав за ними деяку вину, бо засудив їх на втрату "ніс", себто на деградацію.

ЗРІСТ КОШТІВ ПРОЖИТКУ

ВАШІНГТОН, 26 грудня. — Бюро для Робітничої Статистики подає свої розрахунки з коштів прожитку, з яких виходить, що за останній рік кошта прожиття в порівнянні з попереднім роком зросли о яких 20 процентів. В порівнянні з 1913 роком теперішній рік дорожчий о 72 проценти.

ПРОГІБЦІЯ ПОБИВАЄ РЕКОРД

НЬО ЙОРК, 26 грудня. — В міських шпиталях померло від святочної горляки ще двох пацієнтів. П'ятьох других знаходиться в небезпечі свого життя. Урядники шпиталів кажуть, що за їх пам'яті ще не було такої хорой алкоголічними захворюваннями, стільки ж тепер, в часи прогібції.

ПОДАЮТЬ ДО ПУБЛІЧНОГО ВІДОМА ЧАСТИНУ ПОДАТКОВОГО ЗАКОНА

ВАШІНГТОН, 26 грудня. — Уряд подав до публічного відома ту частку податкового проекту Мелона, котрою говорять про ресурс (відкидки) від податкових оренчів. Після проекту що справу малаби в останній інстанції Різда для Податкових Відкидок („Борд оф Текс Апліс“), яка малаби бути створена в Вашингтоні та малаби бути зложена з 28 федеральних урядників.

РАДІО НА УСЛУГИ РЕЛІГІ

ШІКАГО, 26 грудня. — Одна з рад, посвячених виключно справам безгрішного телефону (радіо), оповідає, що цілий ряд церков збирається вивести радіа для ширшого своїх віроісповідань. Газета подає, що пера в тому веде Ватикан.

ПРЕЗИДЕНТ ПОПЛУВАВ ЧОЛОВІКА, КОТРИЙ НІКОЛИ НЕ БУВ У ВІЗНИЦІ

ШІКАГО, Іллінойс, 26 грудня. — Велику сенсацію викликало відкриття, що президент Кулідж дав святочну амністію (помиловання) межі іншим якимось Флапенті Гросманови, котрий зовсім в торі не сидів. Який рік тому Гросман був засуджений на рік в'язниці за перетелування прогібіційного закону, однак він ще і не починав відслідкувати своїх кар, хоч нещадно він програє апеляцію від вироку, внесену до вищого суду. Загально викладають, як федральний уряд вийде з неприємної ситуації.

ПРО ПИТАННЯ БОРОТЬБИ РЕЛІГІ ТА НАУКИ

СІНЦІНАТІ, Огайо, 26 грудня. — Др. Чарлс Волкер, секретар Синтоскопії Інституції у Вашингтоні та голова Американського Товариства для Поступу Науки, котре завтра починає тут свою річну конференцію, говорить допитуючим його газетарям, що він не бачить суперечности меж наукою та релігією. На його погляд, кожда з них гадяє за правдою на нічмі полі: наука на полі який фізичний (фізичний), релігія на полі душевний.

Далі він признав, що конференція має на цілі передовсім виступити в обороні еволюційної науки (після котрої релігій животини не були створені в теперішній вид, але розвинулися з них).

ПОЖАР ДОМУ БОЖЕВІЛЬНИХ

ШІКАГО, 26 грудня. — В Даннін, Іллінойс, погорів нині від незваної причини дерев'яний дім для божевільних, який був власністю сестри. В пожарі згинуло, як догадується, що найменше 15 осіб. Меж погібшими є крім божевільних родина нагидла.

НОВИЙ ЗАКОНІТ В ЄВРАПІЙСЬКІЙ АМЕРИЦІ

ВАШІНГТОН, 26 грудня. — Федральний уряд дістав вістку про нове зміцнення в центральній Америці. Відділ ювентів республіки Гондураса перейшов границі, напад на землі Нікарагуа, та обробив добре нікарагуанського міністра фінансів.

ПОШИРЕННЯ ФАЛШИВИХ ЛАГЕНСІВ НА РЕВОЛЮЦІЮ

НЬО ЙОРК, 26 грудня. — Поліція міста, розслідуючи причину пострілів філізичних, що виставили між двох місяців тому, приходить до переконання, що одною з причини є величезна кількість підготовлених дозволів на носіння зброї. Цей переконання має бути тиском.

ВЕТЕРАНИ ПРОТИ БОНУСА

НЬО ЙОРК, 26 грудня. — З уряду Американського Легіону зрезигнував полковник Бенджамін Мур, колишній військовий аташе полковника Гавла підчас парискої мирової конференції, бо він не годиться з доваганням бонуса, виставленим Легіоном.

12.000 ДОЛЯРИВ ПОДАТКІВ ЗА ПЕРЛИ

Парський князь Юсупов, що приїхав нещадно до Зауценів Держав, заплатив за привезені зі собою перли 12.000 доларів мита. Річницю через пошворську цютову комоу перейшла велика збірка до рокоціонних каменів, що колись належали до царської родини, а які тепер мають продати в Америці. Кажуть, що велика часта грошей, одержаних з продажі цих дорогоцінностей, має бути одержана на піддержання большевицьких агентів у Зауценів Держав.

НОВА МИРОВА НАДГОРОДА

Відомий лавлохчик Евард Бок, котрий нещадно оголосив надгороду в сумі 100.000 доларів тому, хто подасть найкращий та найпрактичніший план заведення мира в світі, заявив, що він надгороду не буде незалежно подав до публічного відома, а рішуче, що буде оголошена друга надгороду для того хто подасть дальший план для введення мирових війн в життя.

ТРОЦЬКИЙ УСТУПИВ?

Кореспондент берлінської газети „Руль“ доносить з Москви, що нещадно Троцького селіше замаскована його діяльність, яка є наслідком проявляється ним за останні часи. Троцький відкидає йдучи тенденції Пуступоване. Троцького викликало серед командного складу армії великі заворушення. З другого боку кажуть, що він усунув ізза негідності.

ЦИ БУДЕ ВІЙНА?

З Москви повідомляють, що Бухарин виступив на одній з московських конференцій з промовою, в якій заявив, що промова Росія стоїть перед питанням, чи буде війна. Зараз чи її не дещиш за відстає відгуків: Бухарин закликав готовитися до війни на випадок нападу противників радянської влади. Після нього виступив Буденний, який заявив, що продратія не допустить до задушення імпецької революції.

ЦИСЕРЕВА ЗІТТА — І АМЕРИКАНСЬКИЙ ДЕННИКАР

Цисерева Зітта в розмові з одним американським деннікарем заявила, що лавнобане Габсбургів не є скінченням. Коли не алінити, котри не дають малярському народному свободі вискавувати щодо форми правління, — то вже давно Мадридці була-б коловістство. — сказала бувиш Цисерева. А це певно становить, як що син її Отто буде повнолітній На замітку деннікаря, що мала Європи діяти зійнялася Цисерева добороздно відказала: „Мої діти вчаться по старій мапі Європи“.

ВІДЗЕННІСТЬ СТАРОПОЛЬСЬКА

Найвизначніший сучасний польський поет Тувар із своїми товаришами Станіславським і Леховим уладили в Дорогичі літературний вечір. Коли тильми Туварі появилися на сцені, аудиторія підняла крик: „Преч з життям!“ і обкинула його гітисими яйцями. Причиною цього інциденту є така, що талановитий поет мав нещастя уродитися Жидом і написати антимілітарну поему: „До геральду“! Не уратували Туварі на його великі заслуги для польської літератури; нещадно на аграрі польських шовіністів записав лаврового вінка дарувати синові Жидів — гітисі яйця.

ЗАМАХ НА СВОБОДУ РУХІВ ПОСЛА У ПОЛЬЩІ

На засіданню конституційної комісії польського сейму ухвалено в третій читанню за конфіскацію про збори. Артикулу XX спрямований проти свободи посольських і сенаторських зборів, а відстаєний до комісії — прийнято в редакції інквізиторів — це Люто, славського. Супроти цього поє. Члениськи имені лівіці проголосили висок меншости. Соім стверджує, що продратія конституційною комісією закомпромет про збори не згідний з духом конституції тому відстаєний його назва до комісії.

ЧИ БУДЕ ВІЙНА?

З Москви повідомляють, що Бухарин виступив на одній з московських конференцій з промовою, в якій заявив, що промова Росія стоїть перед питанням, чи буде війна. Зараз чи її не дещиш за відстає відгуків: Бухарин закликав готовитися до війни на випадок нападу противників радянської влади. Після нього виступив Буденний, який заявив, що продратія не допустить до задушення імпецької революції.

ЦИ БУДЕ ВІЙНА?

З Москви повідомляють, що Бухарин виступив на одній з московських конференцій з промовою, в якій заявив, що промова Росія стоїть перед питанням, чи буде війна. Зараз чи її не дещиш за відстає відгуків: Бухарин закликав готовитися до війни на випадок нападу противників радянської влади. Після нього виступив Буденний, який заявив, що продратія не допустить до задушення імпецької революції.

ЦИСЕРЕВА ЗІТТА — І АМЕРИКАНСЬКИЙ ДЕННИКАР

Цисерева Зітта в розмові з одним американським деннікарем заявила, що лавнобане Габсбургів не є скінченням. Коли не алінити, котри не дають малярському народному свободі вискавувати щодо форми правління, — то вже давно Мадридці була-б коловістство. — сказала бувиш Цисерева. А це певно становить, як що син її Отто буде повнолітній На замітку деннікаря, що мала Європи діяти зійнялася Цисерева добороздно відказала: „Мої діти вчаться по старій мапі Європи“.

ЦИСЕРЕВА ЗІТТА — І АМЕРИКАНСЬКИЙ ДЕННИКАР

Цисерева Зітта в розмові з одним американським деннікарем заявила, що лавнобане Габсбургів не є скінченням. Коли не алінити, котри не дають малярському народному свободі вискавувати щодо форми правління, — то вже давно Мадридці була-б коловістство. — сказала бувиш Цисерева. А це певно становить, як що син її Отто буде повнолітній На замітку деннікаря, що мала Європи діяти зійнялася Цисерева добороздно відказала: „Мої діти вчаться по старій мапі Європи“.

ЦИСЕРЕВА ЗІТТА — І АМЕРИКАНСЬКИЙ ДЕННИКАР

Цисерева Зітта в розмові з одним американським деннікарем заявила, що лавнобане Габсбургів не є скінченням. Коли не алінити, котри не дають малярському народному свободі вискавувати щодо форми правління, — то вже давно Мадридці була-б коловістство. — сказала бувиш Цисерева. А це певно становить, як що син її Отто буде повнолітній На замітку деннікаря, що мала Європи діяти зійнялася Цисерева добороздно відказала: „Мої діти вчаться по старій мапі Європи“.

ЦИСЕРЕВА ЗІТТА — І АМЕРИКАНСЬКИЙ ДЕННИКАР

Цисерева Зітта в розмові з одним американським деннікарем заявила, що лавнобане Габсбургів не є скінченням. Коли не алінити, котри не дають малярському народному свободі вискавувати щодо форми правління, — то вже давно Мадридці була-б коловістство. — сказала бувиш Цисерева. А це певно становить, як що син її Отто буде повнолітній На замітку деннікаря, що мала Європи діяти зійнялася Цисерева добороздно відказала: „Мої діти вчаться по старій мапі Європи“.

ЗАГОВІР В КІЄВІ

Харківська урядова газета „Вісті“ доносить, що два 23 підполітні київські політичні управліне виклику — тайну „контролюючий“ організації під назвою „Київський крайовий центр акції“ під проводом Чайківського і Карпаша. Всіх членів організації а-рештовано. Виявлено, що організація стояла в звязку з емігрантськими кругами. Члени організації виклику мобілізували військову армію і передали їй закордон. Розправа проти арештованих відбудеться в київським суді. Від на само розправа буде дозволено.

АВАНТУРИ В ВІДНІ

На відкесім університеті прийшло до нових авантур. Н-жеські студенти націоналістичне хотіли допустити до викладів Жидів і винесли їх із сажі. Поліція припернула порядок, але ректор був примушений замкнути університет. До соціалістичних послів звернулася делегация Жидів з проханням інтерв'ювати в тій справі.

БЮСТ ШЕВЧЕНКА НА ПРОДАЖ

Львівське „Діло“ пише: Погрудде Т. Шевченка, робота відомого російського різьбача академіка Бекмашевського, властивість знаної української родини Алчевських, продається за півдварю. Погрудде виконане з італійського мармору, коштувало в своїм часі 5.000 рублів золотом, можна тепер набути за пів цін — 2.500 рублів золотом від п. Христі Алчевської, відомої української поетки в Харкові. Погрудде дуже нагадує і до улітчи і до хати. Вага його така, що лише шість осіб можуть віднести. Передісім нашим землямкам у Новім Світі радімо закупити свій гарний пам'ятник і тим поратувати від голоду українську поетку.

ФАШИЗМ І АНТИСЕМІТИЗМ

Муссоліні приїхав на авіації головного рабіна Риму Сасероті, який заявив, що закордонні антисемітські організації у своїй боротьбі проти Жидів поспівають на італійський фашизм. Муссоліні заявив виразно, що він теперішній італійський уряд ані фашизм яко такий, ніколи не веде ані антисемітської політики й жаліють, що їх ім'я мішають в антисемітську акцію.

ЗАВІЛИ ФІЛДЖИ

В околиці Букса завілили фляж. Катичку свіжо завілили фляжко привезено до Львова.

ОСТАННІ СПРОБИ АНГЛІЙСЬКИХ КОНСЕРВАТИВІВ, ЩОБ НЕ ДОПУСТИТИ ПАРТІЮ ПРАЦІ ДО ВЛАСТІ

ЛОНДОН, 26 грудня. — Англіські консерватисти (тори) уживають усіх заходів, щоб не допустити Партії Праці до власті і керми держави.

Вони стараються зближити наново до лібералів і приєднати їх до коаліції. Навіть годяться, аби прем'єром був провідник лібералів Герберт Есмонд. Однак ліберали ухиляються від переговорів з консерватистами, бо Есмонд і його Джордж добре знають, що консерватисти полюбляють лібералів і шобуде ліберали страждали б у меральну синау, яку здобули тепер поваленням консерватистів. Тоді було-б їм тяжко заходитись переняти власть у свої руки.

Лідери Партії Праці занепокоєні сим заходами консерватистів.

Ремсей Макдональд вважає прилюдно, що проти Партії Праці іде агітація, однак знає, що серйозно він не бере погрози і заходів консерватистів. В усьому разі він остерегає країнних членів своєї партії, щоб не виступали з крайностями і не пошодили Партії Праці у її першому виступі яко керманця держави.

ВЖЕ ЗАЧАЛАСЯ АГІТАЦІЯ В АТЕНАХ ПРОТИ ВЕНІЗЕЛОСА

АТЕНІ, стільки Греції, 26 грудня. — Перед приїздом Еаеотріуса Венізелоса до річного краю публічна опінія політала свої симпатії. Тепер вже тільки частина Греків в рішучу за ним, а друга частина вже виступає проти нього. Кажуть, що може ситуація зміниться, як він приїде сюди 2-ого січня, 1924. Однак це залежить від того, чи він своєю програмою аспіє всіх погодити.

ФРАНЦУЗИ КАЖУТЬ, ЩО МАЮТЬ НАДВИШКУ В БУДЖЕТІ

ПАРИЖ, 26 грудня. — В сенаті предлоно-звітний Адрі Веллеріс бюджет Франції на 1924-ий рік. Приходо на той рік обчислено на 23.950.000.000 франків (паперових), а розходи на 23.950.000.000. Значить, Франція мала би в бюджеті надвишку понад пів мільярда паперових франків.

ФРАНЦУЗИ КАЖУТЬ, ЩО НІМЦІ ПОДКОПАЛИ ЇХ ФРАНКИ

ПАРИЖ, 26 грудня. — Нині в сенаті заявив французький міністер екару Лестері, що французький франк ував в останньому часі у вартості ізза відомої Німеччини платити „воєні відшкодованні“. Наслідком того Франція мусла вивозити своє золото загранично, щоб платити довги і сим робити підкуповувати вартість своїх франків.

Він заповів, що французька влада поробить заходи проти вивозу капіталу з Франції приватними людьми.

МОСКОВСЬКІ БОЛЬШЕВІКИ РОЗСТРІЛЯЛИ В КІЄВІ ПРОВІДНИКА УКРАЇНСЬКИХ ПОВСТАНЦІВ

МОСКВА, 26 грудня. — На одній нараді окружного суду в Києві стрічено там одного з провідників повстанців, Купченка, котрий був одним з визначних старшин в армії Петлюри. Купченка засуджено за убийство жидівської родини в одному селі в Київщині. Його розстріляли відділ війська.

БУЧІ ПРОТИ ЖИДІВСЬКИХ СТУДЕНТІВ В РУМУНІ

БУК-АРЕШТ, стільки Румунії, 26 грудня. — Проти жидівської агітації в університетах в Румунії спричинила, що в них раз-раз повторюються бучі. Через те всі три університети в Румунії, в Букарешті, Яссах і Кіпрієнбурзі береже поліція і війська.

Деякі професори відказались викладати під охороною війська.

Торговельна академія в Букарешті заперта з тисясами причин. Управ академії заявила, що не отворить її, поки студенти не покинуть бучі проти жидівських студентів.

БОЛЬШЕВІКИ БОЯТЬСЯ ВИРОСТУ ПАРТІЇ ПРАЦІ У СЕБЕ

БЕРЛІН, 26 грудня. — Зорганізоване фахово робітничтво в Росії росте в шораз більшу силу. Поки що воно безпартийне, але в тому внаслідок небезпека для большевиць, бо воно, на бравши сил, може виступити проти влади партії комуністів.

Вже тепер в Росії говорять, що тамаше фахово робітничтво зорганізується по з'єднанню англійської Партії Праці і тоді виступить яко партія політична.

Приміт до виступу може дати якийнебудь страйковий рух і безробіття.

ЗАСУД ПОСЛА ЗА ХАБАРИ

ГЛІНЦІВІ, Горній Швейцарії, Німеччини, 26 грудня. — Ту-теший суд засудив посла німецького парламенту Тосієр Ку-бецька на 6 місяців аресту за те, що прийняв хабарі.

Він говорив, що не були тільки дарунки, але суд признав, що те були хабарі і його засудив.

ВІКРАДЕННЯ ТІЛЮЧНОГО МОНОПОЛІЮ В ПОЛЬЩІ

ВАРШАВА, 5 грудня. — У звязку з викраденням тилючного монополію заарештовано французьких контрагентів, що взяли 50.000.000 франків. Французькі контрагенти викали до Парижа, щоб порозумілись з тростю тилючного монополію.

Інші після кажуть, що справа викрадення тилючного монополію має як уцілюнню. Правдоподібно має підлягати умов. Миліарди викрадено за 20.000.000 франків.

КОЛЯДА РІДНІЙ ШКОЛІ!

Пригадуємо українському громадянству в Америці, що після ухвали Першого Конгресу Об'єднання, а також і нашого традиційного звичаю, всі збираю, які переводяться в Америці на народні цілі в часі від Різдва до Різдвянських свят, призначені на Ріш Школу в старому краю. Всі профі про стан нашої інтелігенції як і факти про монгольський поєд Північ на знання нашої культури і школи, про що нас інформувати має кождо дия на українській пресі, вказувати аж на те, що про це, нагадувати та обшлю допомогти Рідній Школі. Ми жартуємо культурний і хочемо їм остаті, мило монгольського нагаду Польщі. Культурна праця опісляється на школі. Тому бороні Рідну Школу, бо її заглад, се наші культури і національна сирість. Зібрали жартувати до Об'єднання з призначенням на Ріш Школу!

ОБ'ЄДНАННЯ, АМЕРИКАНСЬКА ШКОЛА, ПІЛІЦЬКА, ВІКІМІАЛІЗУВО

ИЖИМГИ ВЛАДИСЛАВ У.Н.СОНЗА

Якщо ви хочете неспішеної вартості.
Приспекіть і списіть цісень цюї книжкн
ожна дістатн даром у видавцн.
Нкладкн книжкн: дуже невеликн,
окж й не надложо, здатесь, буде у
рождж, і скоро стане бібліографіч-
но рішкєтє.
Ця книжкн брошур. \$5.00,
в опрні \$5.50.
За книжкочу питаїте у Вашїї кн-
рні або у видавцн.
ДМІТРО АНДРЕЙКО.
(Dimitro Andreiko)

1990

